

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA
JONAVOS JUSTINO VAREIKIO PROGIMNAZIJOS VEIKLOS
TEMINIO IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2022-04-25 Nr. A-4

Vilnius

ĮVADAS

Vizito laikas – 2022 m. balandžio 11–15 d.

Išorinio vertinimo tikslas – mokyklos veiklos kokybės teminis išorinis vertinimas.

Išorinis vertinimas Jonavos Justino Vareikio progimnazijoje (toliau – progimnazija, mokykla) atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. V-1254 „Dėl mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos teminio išorinio vertinimo, organizuojamo 2021–2022 metais, temos, klausimų ir vertinimo rodiklių nustatymo“. Vertinant progimnazijos veiklą naudotasi Nacionalinės švietimo agentūros (toliau – NŠA) atliktu mokinių, tėvų ir pedagogų nuomonės apie įtraukiojo ugdymo įgyvendinimą mokykloje tyrimu, elektroninėmis duomenų bazėmis, Jonavos Justino Vareikio progimnazijos planavimo, veiklos bei mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentų analize, pirmine mokyklos informacija.

Išorės vertintojai stebėjo 86 ugdymo veiklas (pamokas, konsultacijas, specialiąsias, logopedines pratybas, priešmokyklinės grupės veiklą, neformaliojo švietimo užsiėmimus, konsultacijas, pailgintos dienos grupių veiklas, klasės valandėlę). Konsultacijos, neformaliojo švietimo, pailgintos dienos grupių veiklos, klasės valandėlės lygiais nevertintos, tačiau jos buvo labai reikalingos mokiniams, visi dalyvaujantieji buvo įtraukti į veiklas. Vertintojai stebėjo mokinius natūralioje aplinkoje (koridoriuose, valgykloje), analizavo mokinių veiklą pamokose, kalbėjosi su progimnazijos bendruomene (mokiniais, mokytojais, administracija, kitais darbuotojais, tėvais, savivaldos institucijų ir darbo grupių nariais – Progimnazijos taryba, Metodine taryba, Mokinių taryba, Tėvų aktyvu, Vaiko gerovės komisija, veiklos kokybės įsivertinimo grupe, pagalbos mokiniui specialistų metodine grupe). Vertindami veiklą mokykloje, išorės vertintojai dažniausiai vartojo aprašomuosius kokybės epitetus:

- labai gerai, kryptingai, veiksmingai (4 lygis) – taip įvertintą veiklą reikėtų paskleisti už mokyklos ribų;
- gerai, pakankamai kryptingai, tinkamai (3 lygis) – veiklą, patirtį verta skleisti mokykloje;
- neblogai, patenkinamai, vidutiniškai, nesistemiškai, priimtina (2 lygis) – veikla mokykloje tinkama, bet yra ką tobulinti, verta sustiprinti ir išplėtoti.

Vertinimo sprendimai yra priimti bendru išorės vertintojų komandos sutarimu.

Išorės vertintojų komanda yra įsitikinusi, kad progimnazijos lyderiai gali dalintis gerąja patirtimi su šalies švietimo įstaigų bendruomenėmis. Vykdydama įtraukųjį ugdymą, tobulintinus veiklos aspektus mokykla gali gerinti pasitelkdama vidaus išteklius, naudodamasi steigėjo, mokslo ir švietimo institucijų konsultacine pagalba, sudarydama sąlygas skirtingų gebėjimų mokiniams ugdytis pagal savo išgales siekiant asmeninės pažangos. Norint viso to pasiekti reikia atnaujinti dalį mokyklos aplinkų, įsigyti įvairesnių priemonių mokinių įtraukčiai, sudaryti sąlygas mokiniams strategiškai taikyti ir įvairiais būdais pademonstruoti žinojimą, skatinti grįžtamąjį ryšį, aktyvinti pastoliavimą mokiniui ugdymo procese.

Nuoširdžiai dėkojame mokyklos direktorei Olgai Mediekšei, direktorės pavaduotojoms ugdymui ir visam kolektyvui už bendradarbiavimą ir svetingumą. Dėkojame Jonavos rajono savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriui už pateiktą informaciją apie progimnaziją.

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Jonavos J. Vareikio progimnazija yra didžiausia ugdymo įstaiga rajone. Progimnazijoje dirba 87 darbuotojai, iš jų 75 pedagoginiai darbuotojai: 2 mokytojai ekspertai, 39 mokytojai metodininkai, 20 vyresniųjų mokytojų, 14 mokytojų. Įstaigoje suformuota švietimo pagalbos specialistų komanda. Nuo 2017 m. progimnazijoje mokinių skaičius augo nuo 662 iki 866. Specialiųjų ugdymo(si) poreikių turinčių mokinių skaičius padidėjo 2 proc., padaugėjo iš užsienio grįžtančių vaikų. Vertinimo metu mokykloje mokėsi 6 mokiniai iš Ukrainos. Mokytojai nuosekliai, individualiai ir grupinio darbo metu, rengiasi sėkmingos naujai atvykusių mokinių adaptacijos ir integracijos užtikrinimui.

Direktorės metų užduotys orientuotos į strateginių tikslų įgyvendinimą. Jas vykdydama progimnazijos vadovė inicijavo mokyklos įvaizdžio kūrimą, mokinio asmeninės ūgties matavimo tobulinimą, priešmokyklinio amžiaus vaikų kokybišką ugdymą ir kt. Pastebėtina, kad paminėtų užduočių turinys susijęs su mokymosi ir poilsio sąlygų, kurios tenkintų visų mokinių poreikius, sudarymu, kiekvieno mokinio asmenybės tapsmo pažangos stebėjimu. Progimnazijos bendruomenė įtraukiama į veiklos planavimą ir vykdymą, teikia siūlymus mokyklos kultūrai kurti ir puoselėti, dalyvauja sprendžiant socialines problemas, palaiko mokyklos iniciatyvas, organizuoja ir vykdo akcijas, bendruomenės renginius. Direktorės 2021 m. veikla įvertinta labai gerai.

Išorinio teminio vertinimo metu ugdymo procesas vyko sklandžiai, siekdami valdyti mokinių srautus, mokytojai dirbo mokiniams paskirtuose kabinetuose. Vertinimo metu sirgo dvi mokytojos, jų veikla nebuvo stebėta.

II. ĮTRAUKIOJO UGDYMO ĮGYVENDINIMO KRYPTINGUMAS MOKYKLOSE: STIPRIEJI IR TOBULINTINI MOKYKLOS VEIKLOS ASPEKTAI

Stiprieji veiklos aspektai

1. Mokyklos vizijos bendrumas ir veiklos kryptingumas, sudaro palankias prielaidas įtraukiamam ugdymui (1.1. – 4 lygis).
2. Išskirtinė lyderystė telkia bendruomenę pokyčiams (1.2. – 4 lygis).
3. Bendradarbiavimo kultūra kuria ir palaiko įtraukiojo ugdymo praktikas mokykloje (1.4.1. – 4 lygis).
4. Mokyklos tinklaveika sudaro sąlygas mokiniui ugdytis įvairias šiuolaikiniam gyvenimui būtinas kompetencijas (1.6. – 4 lygis).
5. Švietimo pagalbos specialistų, mokytojų padėjėjų ir mokytojų veikla užtikrina lygias galimybes visiems (2.1. – 3 lygis, išskirtas aspektas – 4 lygis).

Tobulintini veiklos aspektai

1. Pastoliavimas mokiniui ugdymo procese, siekiant išvengti kliūčių ir patirti mokymosi sėkmę (2.1. – 3 lygis, išskirtas aspektas 2 lygis).
2. Sąlygų sudarymas skirtingiems mokiniams strategiškai taikyti ir įvairiais būdais pademonstruoti žinojimą (2.2. – 3 lygis, išskirtas aspektas – 2 lygis).
3. Konstruktyvus, informatyvus ir suasmenintas pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys (2.3. – 3 lygis, išskirtas aspektas – 2 lygis).

III. ĮSIVERTINIMO VEIKSMINGUMO MOKYKLOS PAŽANGAI ĮVERTINIMAS

Progimnazijos veiklos kokybės įsivertinimą, remdamasi Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika (2016 m.), atlieka įsivertinimo grupė. Ši grupė yra ir organizuojanti, ir vykdanči įsivertinimą. Kiti bendruomenės nariai dažniausiai tėra respondentai – atsakinėja į anketų klausimus. Metodinė taryba pasiūlo, kurias temas ar rodiklius įsivertinti. Tyrimo išvadas formuluoja, dažniausiai ir rekomendacijas rengia įsivertinimo grupė, pasitelkdama Metodinę tarybą, administraciją. Vertintojai pastebi, kad progimnazijos įsivertinimo grupė, visa bendruomenė mato įsivertinimo naudą. Kaip vieną iš svarbiausių veiklų įvardijo progimnazijos įvaizdžio kūrimą. Įsivertinimas paskatina bendruomenės narius analizuoti ir vertinti esamą situaciją, numatyti veiksmingus pokyčius, bendrai tartis dėl tobulinimo galimybių. Priemonės nustatytiems silpniesiems mokyklos veiklos aspektams tobulinti, stipriesiems aspektams plėtoti numatomos mokyklos strateginiame ir metiniame veiklos planuose, kitų įstaigoje veikiančių darbo grupių, savivaldos institucijų veiklos planavimo dokumentuose. Mokyklos įsivertinimo rezultatai analizuojami įvairiais pjūviais.

Visuminį anketavimą (platųjį įsivertinimą) progimnazija tikslingai derina su strateginio planavimo ciklu. Per paskutiniuosius 2021 m. progimnazija apklausų būdu įsivertino mokymosi organizavimą (rodiklis 2.2.1.) ir padarė išvadą: „mokant mokinius didesnę dėmesį skirti parinkimui mokymuisi tinkamų strategijų, užduoties atlikimo būdų, sąlygų sudarymo modeliuoti ir spręsti realaus pasaulio problemas, mokyti išsakyti savo lūkesčius“. Pastebėtina, kad temos pasirinkimas tikslingas, susijęs su įtraukiuoju ugdymu. Po tėvų, mokinių ir mokytojų apklausų nustatyti nuotolinio mokymo(si) stiprieji ir tobulintini aspektai, numatyta, kaip bus tobulinama, koku būdu turėtų būti stiprinama mokinių mokymosi motyvacija, atsakomybė už išmokimą, kaip bus ugdomi mokymosi savivaldumo gebėjimai, užtikrinama kiekvieno mokinio įtrauktis.

Pedagoginė bendruomenė rengia detaliųjų rodiklių (ilustracijas), kaip siektinos ugdymo kokybės, aprašymą, todėl galima teigti, kad progimnazijoje šiuo metu yra susitarimai, kokios kokybės mokykla siekia, ko ir kiek iki siekiamybės dar trūksta. Pagirtina, kad įsivertindama mokykla bando nustatyti priežasčių ir pasekmių ryšius, lokalizuoti problemą. Tai dar labiau sustiprina mokyklos galimybes atrasti ir plėtoti įsivertinimo duomenimis grįstus įtraukiojo ugdymo kokybei svarbius elementus.

Apibendrinant galima teigti, kad Valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos tikslą – „diegti duomenų analize ir įsivertinimu grįstą švietimo kokybės kultūrą, užtikrinančią savivaldos, socialinės partnerystės ir vadovų lyderystės darną“ – progimnazija įgyvendina – įsivertinimas daro poveikį mokyklos kaitai.

IV. VERTINAMŲ VEIKLOS SRIČIŲ VERTINIMAS

1. Vertinimo sritis: LYDERYSTĖ IR VADYBA.

Vertinimo lygis: 4 lygis.

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, apibendrinimas
1.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai, 4 lygis	Mokyklos vizijos bendrumas yra išskirtinis. Mokyklos vizija priimtina visiems bendruomenės nariams. Pokalbiai su mokyklos bendruomenės atstovais patvirtino, jog vizijos žodžiai „atvira pozityviai kaitai ir inovacijoms, kurianti saugią, motyvuojančią mokymosi aplinką“ yra orientuoti į sutartas esmines mokyklos vertybes: atvirumą priimti kiekvieną bendruomenės narį tokį, koks jis yra; atvirumą ir gebėjimą keisti ir keistis; fizinės ir psichologinės aplinkos saugumą kiekvienam; kiekvieno indėlį į bendrą siekį ugdyt(is) motyvuojančioje aplinkoje. Pažymėtina, jog įvairių grupių respondentai

pokalbių metu pabrėžė jų aktyvų įsitraukimą į mokyklos vizijos kūrimo procesą. Mokyklos savivaldos institucijų, darbo grupių dokumentų analizė leidžia teigti, kad mokyklos strateginių dokumentų – strateginio ir metinio veiklos planų – turinys grindžiamas bendrai apmąstytu sutarimu. Mokyklos 2022–2026 m. strateginiame plane iškelti uždaviniai, pvz., „Siekti lankstaus ir kokybiško ugdymo(si) proceso“, „Puoselėti mokyklos kultūrą“, įvardija kryptingą mokyklos bendruomenės siekį įgyvendinti viziją. Išskirtines mokyklos pastangas įgyvendinti vizijoje įvardintus siekinius patvirtina ir tėvų atsakymai. NŠA apklausoje vertindami teiginį „Mokykla deda daug pastangų, kad visiems būtų gera“ atsakymus „tikrai taip“ ir „lyg ir taip“ pasirinko 92,5 proc. 2–4 klasių ir 91,2 proc. 5–8 klasių mokinių tėvų.

Pažymėtina, jog išskirtinis mokyklos vizijos bendrumas yra pagrindas įtraukiojo ugdymo sėkmei mokykloje.

Veiklos kryptingumas yra veiksmingas.

Mokyklos strateginių dokumentų turinio analizė patvirtino, kad jie labai gerai atitinka nacionalinės ir Jonavos rajono savivaldybių strategijų nuostatas: rengdama mokyklos 2022–2026 m. strateginį planą darbo grupė vadovavosi Valstybine švietimo 2013–2022 m. strategija, Geros mokyklos koncepcija, Jonavos rajono savivaldybės 2021–2023 m. strateginiu veiklos planu. Mokyklos strateginiame plane įvardinti siekiniai iš esmės atitinka Jonavos rajono savivaldybės strateginio plėtros plano iki 2027 m., patvirtinto Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. lapkričio 21 d. sprendimu Nr. ITS-220, nuostatas ir kryptingai dera su 2.1.2. uždavinio „Gerinti švietimo paslaugų kokybę, pakankamumą, pasiekiamumą“ įgyvendinimo priemonėmis. Pagalbos mokiniui specialistų, Vaiko gerovės komisijos veikla patvirtina kryptingą mokyklos darbą įgyvendinant principą „nuo visų ugdymo iki ugdymo kiekvienam“, t. y. demonstruoja sutelktą bendruomenės darbą įgyvendinant įtraukiojo ugdymo nuostatas. Į NŠA atlikto tyrimo teiginį „Į mokyklą priimamas kiekvienas vaikas, nepriklausomai nuo jo gebėjimų, tėvų socialinio statuso, negalių ar sutrikimų“ atsakymus „tikrai taip“ ir „lyg ir taip“ pasirinko 95,44 proc. 2–4 klasių ir 93,2 proc. 5–8 klasių mokinių tėvų. Teiginį „Mokytojai stengiasi vienodai gerai dirbti su kiekvienu vaiku, nepriklausomai nuo vaiko gebėjimų ir pasiekimų“ atsakymais „lyg ir ne“ ir „tikrai ne“ vertino tik 7,6 proc. 2–4 klasių ir 1,3 proc. 5–8 klasių mokinių tėvų.

Išorės vertintojų komanda konstatuoja, jog mokyklos vizijos bendrumas ir veiklos kryptingumas, kurie yra išskiriami kaip stiprieji mokyklos veiklos aspektai, sudaro palankias sąlygas įtraukiamam ugdymui.

Sprendimų pagrįstumas yra labai geras.

Pokalbiai su įstaigos administracijos atstovais, įsivertinimo grupe patvirtino duomenimis grįstų sprendimų priėmimo kultūrą mokykloje. Į veiklos perspektyvą nukreipti mokyklos veiklos tobulinimo sprendimai priimami atsižvelgiant į įsivertinimo rezultatus, mokinių patikrų ir asmeninės pažangos vertinimo ir įsivertinimo rezultatus, mokytojų metinės veiklos analizių duomenis. Mokykla kasmet teikia Bendrojo ugdymo mokyklų įsivertinimo ir pažangos ataskaitą NŠA. Mokyklos dokumentų analizė ir pokalbis su įsivertinimo grupe rodo, jog mokyklos

veiklos kokybės įšivertinimas vykdomas reguliariai kiekvienais metais, įšivertinimo metu gauti duomenys analizuojami ir pristatomi mokyklos bendruomenei. Priemonės nustatytiems silpniesiems mokyklos veiklos aspektams tobulinti, stipriesiems aspektams plėtoti numatomos mokyklos strateginiame ir metiniame veiklos planuose, kitų įstaigoje veikiančių darbo grupių, savivaldos institucijų veiklos planavimo dokumentuose. Pažymėtina, kad mokyklos veiklos kokybės įšivertinimo rezultatai analizuojami įvairiais pjūviais, įšivertinimo procese naudojami ne tik įprasti šaltiniai, bet ir stebėtų pamokų protokolai, mokytojų veiklos savianalizės dokumentai. Tai dar labiau sustiprina mokyklos galimybes atrasti ir plėtoti įšivertinimo duomenimis grįstus įtraukiojo ugdymo kokybei svarbius elementus.

Planų gyvumas yra tinkamas.

Dokumentų turinio analizė patvirtina, jog užtikrinama labai gera mokyklos strateginių ir metinių veiklos bei kitų mokykloje rengiamų planų dermė. Pokalbiai su administracija, Metodine taryba, mokytojais atskleidžia, jog progimnazijos darbo grupių, metodinių grupių metų veiklos planai, mokytojų rengiami ilgalaikiai planai koreguojami retai. Pokalbis su Vaiko gerovės komisija ir jos veiklos dokumentai rodo, jog šios komisijos veiklos planai prireikus papildomi, atnaujinami, koreguojami. Klasių vadovų veiklos planuose užfiksuoti klasių vadovų veiklos tikslai, uždaviniai, laukiami rezultatai neblogai dera su mokyklos strateginiuose dokumentuose įvardintais siekiniais. Klasių vadovų veiklos planuose klasės kontekstas, klasėje besimokančių mokinių elgesio ir ugdymosi ypatumai apibūdinami neišsamiai. Darytina prielaida, kad auklėjamosios klasės mokinių įvairovės gilesnis pažinimas padėtų geriau numatyti mokinių ugdymo(si), elgesio ypatumus ir tokiu būdu modeliuoti aplinką be kliūčių. Mokyklos ugdymo planas parengtas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais, tinkamai atsižvelgiama į mokinių ugdymo(si) ir mokymosi pagalbos poreikius. Mokyklos ugdymo plano turinys – aiškus ir tinkamas konsultacijų, integruotų veiklų, pagalbos mokiniams ypatumų – detalizavimas atskleidžia mokyklos potencialą įtraukiojo ugdymo srityje. Susitikimai su mokyklos administracija, mokykloje veikiančių darbo grupių bei savivaldos atstovais patvirtina aktyvų beveik visų bendruomenės narių įsitraukimą ir aktyvų veikimą siekiant įgyvendinti mokyklos tikslus ir uždavinius. Kaip išskirtinė mokyklos sėkmė pažymėtina kryptinga bendruomenės veikla kuriant mokyklos įvaizdį mieste.

Siekiant veiksmingo įtraukiojo ugdymo rekomenduotina klasių vadovų veiklos planuose pateikti išsamią klasės mokinių konteksto analizę, jos pagrindu kelti individualizuotus metų tikslus mokiniams.

Optimalus išteklių paskirstymas yra geras.

Personalo politika mokykloje labai gerai atliepia mokinių poreikius. Pokalbis su mokyklos direktore atskleidė, jog organizuojant pedagoginių ir nepedagoginių darbuotojų atrankas visada išsiaiškinamos darbuotojo vertybinės nuostatos, modeliuojant situacijas bandoma atskleisti požiūrį į kitokius vaikus, poziciją įtraukiojo ugdymo atžvilgiu, analizuojama kandidato praktinė patirtis, gebėjimai dirbti su įvairiais vaikais ir kt. Sąlygų sudarymą naujiems darbuotojams, dėmesį jų

atliekamo darbo sėkmėms bei pagalbą nesklaidumams įveikti duomenimis pagrindžia NŠA tyrimas. Teiginiui „Mūsų mokykloje veikia paramos naujam darbuotojui sistema“ atsakymus „tikrai taip“, „lyg ir taip“ pasirinko 79,3 proc. apklausoje dalyvavusių mokytojų. Šis aspektas – vienas iš santykinai stipresnių įtraukiojo ugdymo požiūriu. Siekiant veiksmingos pagalbos mokiniams, suformuota švietimo pagalbos specialistų komanda: specialusis pedagogas (1,25 et.), logopedas (1,25 et.), socialinis pedagogas (1,75 et.). Specialiąją pagalbą teikia šeši mokytojo padėjėjai. Finansiniai išteklių planuojami ir skirstomi skaidriai. Mokymo(si) priemonių poreikis tinkamiausiems edukaciniams sprendimams rasti aptiriamas metodinėse grupėse, Metodinėje taryboje, Vaiko gerovės komisijoje, svarstomas Progimnazijos tarybos posėdžiuose, administracijos pasitarimuose. Išsiaiškinta, jog formuojant priemonių poreikį taip pat atsižvelgiama į mokyklos strateginiuose dokumentuose iškeltus tikslus ir uždavinius. Mokykla sėkmingai plėtoja projektinę veiklą, projektų lėšas pagal galimybes skiria mokyklos turtinimui šiuolaikinėmis priemonėmis, sudarančiomis paveikias galimybes visų mokinių motyvuojančiai įtraukčiai. Pažymėtinas ypatingas mokyklos Tėvų aktyvo, Progimnazijos tarybos aktyvumas kasmet pritraukiant 1,2 proc. GPM lėšų. Šiomis lėšomis įgyvendinami mokyklos erdvių atnaujinimo ir kiti edukaciniai sumanymai. Paveiki informacinių technologijų plėtra mokykloje sudaro sąlygas ugdymo procesą koreguoti atsižvelgiant į skirtingus mokinių poreikius ir gebėjimus. Išorės vertintojų komandos surinkti duomenys, pokalbiai su mokytojais įrodo, jog ugdymo proceso organizavimas mokinių klasėse (nesinaudojama rekomendacija sumažėjus Covid-19 sergamumo rodikliui nebereguliuoti mokinių srautų) apsunkina įvairesnių priemonių ir mokymo(si) išteklių naudojimą pamokose.

Apibendrinti stebėtų pamokų protokolų duomenys patvirtina lankstų išteklių paskirstymą – pamokos objekto „Ugdymo(si) aplinkos“ vertinimo vidurkis – 2,95. 20 (25 proc.) pamokų optimalus išteklių paskirstymas įvardintas kaip stiprusis pamokos aspektas.

NŠA tyrimo duomenys rodo, kad 76,1 proc. mokyklos mokytojų pavyksta pasitelkti turimas e. priemones užduotims pamokose diferencijuoti, beveik pusė (44,7 proc.) mokytojų tvirtina, jog pakanka priemonių suasmenintam mokymui organizuoti. Vertintojų komanda konstatuoja, jog tinkamas išteklių paskirstymas padeda kurti įgalinančią bebarjerę mokymosi aplinką. Pokalbiai su administracija, mokytojais, mokinių tėvais, stebėtų pamokų protokolų analizė, kompleksinio asmens specialiųjų ugdymo(si) poreikių vertinimo dokumentai, vidaus ir lauko erdvių apžiūra leidžia tvirtinti, jog siekiant sudaryti kokybiškas ugdymo sąlygas visiems mokiniams, turi būti ieškoma papildomų finansavimo šaltinių poilsio ir edukacinių erdvių mokykloje bei jos kieme, relaksacijos kambario, STEAM ir kitų laboratorijų, lifto ar šiuolaikinių laiptų kopiklių / neįgaliųjų keltuvų, kurie padėtų mokyklos patalpose laisvai judėti judesio ir padėties sutrikimų turintiems asmenims, įrengimui, nusiramino krėslų, specialiųjų ir kitų šiuolaikiškų išmaniųjų mokymo priemonių įsigijimui. Vertintojų komanda rekomenduoja steigėjui, progimnazijos administracijai

	<p>minėtos įtraukiojo ugdymo sėkmei svarbios įrangos, priemonių, infrastruktūros įrengimo darbų finansavimo šaltiniu numatyti „Tūkstantmečio mokyklų“ programą, kurios dalyvė mokykla jau yra.</p> <p>Išorės vertintojų komanda konstatuoja, kad mokyklos perspektyva ir bendruomenės susitarimai yra kryptingi ir padeda sėkmingai plėtoti kokybiško įtraukiojo ugdymo aprėptis mokykloje. Mokyklos vizijos bendrumas yra išskirtinis.</p>
1.2. Lyderystė, 4 lygis	<p>Lyderystė mokykloje išskirtinė. Lyderystė mokymuisi yra kryptinga.</p> <p>Pokalbiai su mokyklos administracija, kitomis tikslinėmis grupėmis patvirtino, kad mokykloje vyrauja pasidalytoji lyderystė – bendruomenės nariai, palaikomi vadovų ir kolegų, įsijungia į savivaldos institucijų, įvairių darbo grupių veiklas, aktyviai veikia prisiimdami atsakomybę. Lyderiais bendruomenės atstovai įvardija mokyklos direktorę, kitus mokyklos administracijos darbuotojus, aktyviai veikiančius, ugdymo kokybės kryptingai ieškančius mokytojus, pagalbos mokiniui specialistus, tėvų, dalyvaujančių Progimnazijos tarybos, Tėvų aktyvo veikloje, atstovus. Pažymėtina, kad susitikimų metu ypatingai akcentuota, jog mokyklos vadovai „palaiko iniciatyvas, ypač susijusias su visų vaikų įtrauktimi, sudaro sąlygas veikti, padeda, motyvuoja, skatina, drąsina veikti“. Mokyklos Tėvų aktyvo atstovai nurodė, jog mokyklos administracijai būdingas „konkretumas, operatyvumas, greita reakcija, betarpiškumas – direktorė turbūt žino ne tik kiekvieno vaiko, bet ir visų tėvų vardus. Ir nebūtinai vaikas turi būti judrus: net ir tyliuosius pažįsta. Gera komanda, su kuria galima padaryti viską. Direktorės požiūris, kad tai „mano mokykla“, „mano vaikai“, „mano tėvai“ rodo, kad jai labai rūpi mokykla ir mūsų vaikai“. Ypatingas dėmesys skiriamas kompetencijų ugčiai įtraukiojo ugdymo srityje, tam veiksmingai pasitelkiamas kvalifikacijos tobulinimas, projektinės veiklos, atvirų veiklų stebėjimas ir aptarimas, pamokos-studijos galimybės. Teiginiui „Mokyklos vadovai palaiko pedagogų profesinę refleksiją ir tobulėjimą“ atsakymus „tikrai taip“, „lyg ir taip“ pasirinko 96,9 proc. mokytojų. Teiginį „Mokyklos vadovai sistemingai ir konstruktyviai diskutuoja apie mokinių mokymosi sėkmes ir problemas“ atsakymais „tikrai taip“ ir „lyg ir taip“ patvirtino 95,2 proc. mokytojų. Išorės vertintojai konstatuoja, kad stipri kryptinga lyderystė yra svarbus veiksnys užtikrinant kokybišką ugdymą kiekvienam vaikui, nepriklausomai nuo jo rasės, tautybės, socialinės padėties, mokymosi stiliaus ir intelektinių galimybių.</p> <p>Įsipareigojimas susitarimams yra labai geras.</p> <p>Mokyklos vadovai imasi tiesioginių veiksmų strategijai ir veiklos planams įgyvendinti: inicijuoja „Apvaliojo stalo“ diskusijas, sudaro darbo grupes, imasi lyderystės daliai jų vadovaudami, ieško papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių, tinklaveikos galimybių. Jie kasdieniu elgesiu stengiasi demonstruoti sutartas mokyklos vertybes ir socialinius emocinius gebėjimus, sudarančius palankias prielaidas įtraukiojo ugdymo kultūrai mokykloje. Į NŠA atlikto tyrimo teiginį „Mokyklos vadovai telkia mokyklos bendruomenę ugdymo pokyčiams“ atsakymus „tikrai taip“, „lyg ir taip“ pateikė 96,9 proc. mokytojų. Toks vertinimas rodo, jog mokyklos vadovai geba telkti bendruomenę imtis naujų</p>

	<p>veiklų, o įsipareigojimus susitarimams laiko svarbia pozityvios mokyklos kultūros kūrimo dalimi. Bendruomenė demonstruoja pasitikėjimą formaliais lyderiais, vertina juos už „tvirtą stuburą, gebėjimą „atstovėti“ mokyklos interesus, pagalbą, patarimus, partneriškumą“.</p> <p>Vertintojų komanda konstatuoja, kad išskirtinė lyderystė telkia bendruomenę pokyčiams, padėsiantiems sėkmingai įgyvendinti įtraukiojo ugdymo praktinį modelį mokykloje.</p>
<p>1.3. Mokyklos savivalda, 3 lygis</p>	<p>Mokyklos savivaldos skaidrumas ir atvirumas yra geras, sprendimų priėmimas ir veiksmingumas tinkamas.</p> <p>Mokykloje aktyviai veikia Progimnazijos taryba, Mokytojų taryba, Mokinių taryba, Metodinė taryba, Tėvų aktyvas. Savivaldos institucijų sudarymo principai ir kompetencijos įteisinti Mokyklos nuostatuose, susitarta dėl savivaldos institucijų veiklos organizavimo formų, parengti metų veiklos planai. Pokalbiai su savivaldos institucijų atstovais patvirtina, jog savivaldos institucijos iš mokyklos administracijos sulaukia palaikymo, pritarimo ir paramos. Progimnazijos taryba, kurią sudaro mokytojų, mokinių ir tėvų atstovai, posėdžiuose tradiciškai svarsto ir priima sprendimus, susijusius su mokyklos vadovo metų ir mokyklos veiklos ataskaitomis, ugdymo planu, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacija, bet ir aktyviai dirba dėl 1,2 proc. GPM pritraukimo, priima sprendimus dėl tikslinio lėšų naudojimo (pvz., rūpinantis mokinių saugumu įrengtos kameros mokyklos viduje ir išorėje), inicijuoja, palaiko ir skatina bendruomenines veiklas (pvz., akcija „Papuškime mokyklą“ – mokyklos kieme į pievelę vaikai su tėvais prisodino krokų; akcija „Darom“ – kasmet sutvarkoma bažnyčios aplinka, sodinamos gėlės; Kovo 11-osios žygyje dalyvauja beveik visa mokyklos bendruomenė; neseniai daugelis progimnazijos bendruomenės narių dalyvavo pilietinėje akcijoje prie savivaldybės „Palaikome Ukrainą“). Metodinė taryba analizuoja mokyklos ugdymo planą, tariasi dėl individualios mokinių pažangos, aprūpinimo priemonėmis poreikio, planuoja mokymąsi vieniems iš kitų. Mokinių dalyvavimas savivaldoje yra skatinantis jų lyderystę, iniciatyvą, kūrybiškumą: inicijuojami ir organizuojami įvairūs renginiai, jau keletą metų aktyviai dalyvaujama respublikinėje mokinių savivaldoje, šiemet įsijungė į programą „Laisvė jausti“ – veda paskaitas mokyklos mokiniams apie emocinę sveikatą. Pokalbis su Mokinių tarybos atstovais patvirtino mokyklos administracijos, mokytojų dėmesį ir paramą mokinių iniciatyvoms bei siekiams realizuoti. Pažymėtina, kad mokinių dalyvavimas savivaldoje sudaro sąlygas visų mokinių grupių atstovavimui.</p> <p>Išorės vertintojų komanda teigia, jog visų mokyklos savivaldos institucijų tinkamas veikimas įgyvendinant įtraukiojo ugdymo nuostatus sudarytų sąlygas prasmingai diskutuoti ir priimti mokyklos kasdienos bei ateities siekiams svarbius sprendimus.</p>
<p>1.4. Veikimas kartu, 4 lygis</p>	<p>Bendradarbiavimo kultūra mokykloje yra išskirtinė.</p> <p>Mokyklos personalo santykiai grindžiami geranoriškumu vienas kitam ir solidaria kolegialia pagalba. Toks veikimo būdas padeda kryptingai siekti individualių ir bendrų mokyklos rezultatų. Mokyklos dokumentų, įsivertinimo grupės pateiktos medžiagos analizė, pokalbiai</p>

	<p>su tikslinėmis grupėmis rodo, jog vyksta veiksmingas bendradarbiavimas tarp dalykų mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, administracijos. Mokyklos darbuotojai bendrauja ir bendradarbiauja siekdami stiprinti mokinių įtrauktį įvairiose veiklose: pamokose, neformaliojo švietimo veiklose, projektuose. Pažymėtina, jog mokykloje veiksmingai realizuotas komandinio darbo principas: buriantis į „Apskritojo stalo“ diskusijų, strateginio, ugdymo, metinio veiklos planų ir kt. veikloms vykdyti skirtas darbo grupes ieškoma paveikiausių kolegialių sprendimų mokyklos veiklai tobulinti. Pozityvaus bendradarbiavimo kultūrą atskleidžia ir NŠA tyrimas. Teiginiui „Mūsų mokykloje vadovai pagarbiai elgiasi su visais mokiniais“ pritaria 95,3 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų, teiginį „Mūsų mokykloje mokytojai gerbia kiekvieną mokinį“ patvirtina 98,4 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų. Bendradarbiavimo kultūra yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.</p> <p>Kolegialus mokymasis yra paveikus.</p> <p>Pokalbiai su progimnazijos administracija patvirtina, jog kolegialus mokymasis mokykloje yra laikomas viena iš veiksmingiausių profesinio tobulėjimo formų. NŠA tyrimo teiginiui „Kitų kolegų nuomonė apie mano darbą man yra mažai naudinga“ pritaria tik pavieniai (1,5 proc.) apklausoje dalyvavę mokytojai. Teiginiui „Bet kada galiu prašyti kolegų profesinės pagalbos“ atsakymus „tikrai taip“, „lyg ir taip“ pateikė 92,5 proc., teiginiui „Mokyklos vadovai palaiko pedagogų profesinę refleksiją ir tobulėjimą“ pritaria 96,9 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų. NŠA tyrimas rodo, jog teiginiui „Mokykloje įprasta stebėti kitų kolegų pamokas“ pritaria dauguma – 77,7 proc. mokytojų. Mokytojų metodinė veikla plėtojama ir už mokyklos ribų – dauguma mokytojų bendradarbiauja su kitomis ugdymo įstaigomis, dalyvauja ir organizuoja respublikinius mokslinius-praktinius renginius.</p> <p>Vertintojų komanda konstatuoja, kad sistemingas kolegialaus grįžtamojo ryšio, kaip vieno iš efektyviausių mokymosi vieniems iš kitų metodo, galimybių išnaudojimas, sudarytų sąlygas mokytojams kartu kurti, išbandyti ir apmąstyti ugdomosios veiklos poveikio aspektus įvairiems mokiniams.</p> <p>Išorės vertintojų komanda konstatuoja, kad veikimas kartu mokykloje yra kryptingas.</p>
<p>1.5. Bendradarbiavimas su tėvais, globėjais, 3 lygis</p>	<p>Tėvų pažinimas ir sąveika, į(si)traukimas tinkami.</p> <p>Tėvų informavimui dažniausiai naudojamas elektroninis dienas TAMO. Įrašų TAMO dienyne apžvalga rodo, kad mokiniams teikiamos pastabos dažniausiai susijusios su jų netinkamo elgesio ypatumais, nepasiruošimu pamokoms, tačiau esama daug pagyrimų už gerą elgesį, pastangas mokytis ir pasiekimus. E. dienyne šiais mokslo metais fiksuota daugiau kaip šimtas įrašų, susijusių su klasės vadovo ir tėvų kontaktais. NŠA atlikto tyrimo duomenimis, 77,4 proc. 2–4 klasių ir 82,6 proc. mokinių tėvų teigia, jog mokykloje jaučiasi laukiami. Formaliai sudarytos galimybės tėvams įsitraukti – atstovauti klasės ir mokyklos interesams: sudaromi klasės tėvų komitetai, Tėvų aktyvas. Nors tradicinės bendravimo su tėvais formos – tėvų susirinkimai, susitikimai su mokytojais – yra paveikūs (NŠA tyrimo teiginiui „Mokykloje mokytojų ir tėvų susitikimai, aptariant vaiko pažangą,</p>

	<p>gerina mokymosi rezultatus“ pritaria 82,6 proc. 2–4 klasių ir 74,7 proc. 5–8 klasių mokinių tėvų), tačiau akivaizdu, kad daliai tėvų (tyrimo teiginiui „Mūsų mokykloje trūksta įvairesnių bendravimo su tėvais formų“ pritaria 34,8 proc. 2–4 klasių ir 37,1 5–8 klasių mokinių tėvų) trūksta įvairesnių bendravimo formų, apimančių ne tik ugdomosios veiklos, vaiko jausenos ir elgesio aptarimą, bet ir neformalų veikimą kartu (bendri žygiai, popietės, klubai). Pokalbiai su Progimnazijos taryba, Tėvų aktyvu patvirtina, kad tėvų informavimo ir švietimo sistema atitinka daugumos tėvų poreikius, mokytojai domisi tėvų galimybėmis ir skatina padėti savo vaikams augti, siūlo tinkamus pagalbos ir bendradarbiavimo būdus. Minėtų pokalbių dalyviai patvirtino, kad tam tikrą tėvų į(si)traukimo sumažėjimą nulėmė ir žmonių kontaktų ribojimai Covid-19 pandemijos metu. Išorės vertintojų komanda siūlo mokyklai apsvastyti galimybę išbandyti naujas bendravimo su tėvais, jų į(si)traukimo skatinimo formas – neformalius tėvų / šeimų renginius ne mokyklos erdvėse. Šios veiklos sudarytų galimybę geriau pažinti kiekvieno vaiko šeimos kontekstą, objektyviai įvertinti vaiko ugdymo galimybes šeimoje.</p> <p>Vertinimo metu surinkti ir apibendrinti duomenys leidžia teigti, geras mokyklos bendradarbiavimas su tėvais / globėjais stiprina ir telkia mokyklos bendruomenę.</p>
1.6. Mokyklos tinklaveika, 4 lygis	<p>Išskirtinis mokyklos tinklaveikos atvirumas sudaro sąlygas įtraukčiai. Mokyklos tinklaveikos prasmingumas yra labai geras.</p> <p>Mokykla atvira bendravimui, jos tinklaveika kryptingai plėtojama bendradarbiaujant su įvairių sričių socialiniais partneriais. Pokalbiai su mokyklos vadovais, mokytojais, mokiniais patvirtina mokyklos socialinių ryšių įvairovę, jų prasmę suvokiama kaip galimybė tobulėti. Mokykla, siekdama aktyvios tinklaveikos, viešai skelbia mokyklos dokumentus, įsivertinimo rezultatus, informaciją apie teikiamas paslaugas ir jų įkainius. Informacija apie mokyklos veiklą aktyviai viešinama mokyklos interneto svetainėje, socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje, vietos spaudoje. Išskirtinę mokyklos partnerystę ir atvirumą įrodo tvarūs ryšiai su miesto ikimokyklinio ugdymo įstaigomis. Taip sudaromos prielaidos vaikų pažinimui ir sklandžiam jų perėjimui į bendrojo ugdymo mokyklą. Tikslingi ryšiai su gimnazijomis ir formalųjį švietimą papildančias programas įgyvendinančiomis institucijomis kuria prielaidas tolimesnei ugdytinių sėkmei. Progimnazija palaiko ir plėtoja ryšius su mokyklos absolventais. NŠA atlikto tyrimo duomenys įrodo mokyklos tinklaveikos prasmingumą – tik 10 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų tvirtina, jog „Mokyklos bendradarbiavimas su socialiniais partneriais yra labai formalus“. Bendradarbiavimas su parteriais realizuojamas praktiniais veiksmais – susitikimais, projektinėmis, savanorystės, kitomis socialinėmis veiklomis, kurios neabejotinai turi gilią prasmę įvairių poreikių vaikų įtraukties sėkmei.</p> <p>Išorės vertintojų surinkti ir apibendrinti duomenys leidžia teigti, kad mokyklos tinklaveika sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui ugdytis įvairias šiuolaikiniam gyvenimui būtinas kompetencijas ir yra vienas iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.</p>
1.7. Kompetencija, 3	Pozityvus profesionalumas mokykloje yra geras.

lygis	<p>Mokykloje suburta aukštos kvalifikacijos ir didelės patirties mokytojų bendruomenė. Pažymėtina, jog pozityvaus profesionalumo plėtotei veiksmingą įtaką daro vadybiniai sprendimai, susiję su jaunų mokytojų paieška ir įdarbinimu. Pedagogų patirtis demonstruojama kasdiene veikla, komandinėje veikloje, bendradarbiaujant regioniniu ir respublikiniu mastu. Mokytojai gerai išmano savo ugdymo sritį, mokomuosius dalykus. Apibendrintas pamokų kokybės vertinimas pagal mokytojo kvalifikacinę kategoriją (žr. priedo 1 pav.) atskleidė, kad mokytojo kvalifikacinė kategorija turi įtakos pamokos kokybei – geriausiai mokymą organizuoti sekėsi mokytojams, turintiems mokytojo eksperto kvalifikacinę kategoriją. Stebėtų pamokų protokolų apibendrinti duomenys rodo, jog pamokose mokytojai vadovavosi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principais, neišskirdami mokymosi sunkumų ar specialiųjų mokymosi poreikių turinčių mokinių, taip siekdami sukurti visų mokinių įtraukčiai palankią mokymosi aplinką. Pozityvų mokytojų profesionalumą pokalbių metu savo apibūdinimais išskyrė ir tėvai, ir mokiniai: „rūpestingas, empatiškas, profesionalus, operatyvus, atsižvelgia į vaiką ir vaikas žino sistemą, kur, į ką gali kreiptis pagalbos, ieškoti atsakymų“. NŠA atlikto tyrimo duomenimis, net 95,3 proc. apklausoje dalyvavusių mokytojų patvirtina, jog „Mokykloje įprasta su mokiniais, tėvais, pedagogais kalbėtis apie mokinių įvairovę, pagalbą bei pagalbą vienas kitam“. Pedagoginė bendruomenė pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, tačiau NŠA tyrimo duomenimis, tik dalis (36 proc.) pedagogų mokinių skirtības klasėje laiko privalumu. Mokytojai turi nuostatą dirbti kuo geriau, tobulina kompetencijas kvalifikacijos tobulinimo renginiuose: seminaruose, kursuose, konferencijose, tardamiesi su kolegomis, tačiau dalis jų vis dar nepakankamai išnaudoja galimybes pasirinkti ir taikyti inovatyvias mokymo(si) strategijas pamokose. Stebėtų pamokų ir kitų ugdomųjų veiklų protokolų analizės duomenys rodo, jog 26 (30,2 proc.) pamokose vyravo mokymo (poveikio, tradicinė) paradigma, kuriose dominavo mokytojo aiškinimas, 33 (38,4 proc.) pamokose mokytojai bandė dirbti šiuolaikiškai, aktyvindami mokinius įsitraukti į mokymąsi, 27 (31,4 proc.) pamokose buvo dirbama taikant šiuolaikinės pamokos principus. Informacija apie apibendrintą pamokos vertinimą pagal mokymo paradigmą pateikiama priedo 2 pav. 2020–2021 m. m. mokykla didelį dėmesį skyrė mokytojų profesinėms kompetencijoms, susijusioms su įtraukiuoju ugdymu, ugdyti. Manytina, kad mokytojų įtraukiojo ugdymo gebėjimų, susijusių su mokinių įvairovės pažinimu ir optimalaus ugdymo(si) proceso jiems projektavimu, padėtų veiksmingiau realizuoti įtraukiojo ugdymo nuostatas pamokose ir neformaliojo vaikų švietimo veiklose.</p> <p>Vertinimo metu surinkti ir apibendrinti duomenys leidžia teigti, kad progimnazijos mokytojų pozityvus profesionalumas yra potencialus.</p>
1.8. Nuolatinis profesinis tobulėjimas, 3 lygis	<p>Nuolatinis profesinis tobulėjimas yra potencialus.</p> <p>Progimnazijos mokytojai siekia dirbti kuo geriau, aktyviai mokosi. 2021 m. progimnazijos veiklos ataskaitoje teigiama, kad 92 proc. mokytojų kėlė kvalifikaciją įvairiuose seminaruose, mokymuose, kvalifikacijos kėlimo kursuose. Pedagogai įsivertina savo veiklą pildydami Mokytojo ugdymo proceso organizavimo ir mokinių</p>

	<p>ugdymo(si) rezultatų veiklos įsivertinimo formą, kurioje analizuoja ugdytinių mokymosi pažangą ir pasiekimus, skirtingų gabumų mokinių ugdymą, dalyvavimą Metodinės tarybos, metodinės grupės veikloje, nurodo, kiek paruošta mokomosios medžiagos, organizuota renginių, vesta pamokų netradicinėse erdvėse, atvirų pamokų, integruotų veiklų, aptariamas išitraukimas į projektinę veiklą, informacijos viešinimas spaudoje, internetinėje erdvėje, įsivertina stipriąsias, tobulintinas veiklos sritis ir numato asmeninius veiklos tikslus. Pokalbiuose su Metodine taryba minėta, kad kiekvienas mokytojas savo kvalifikacijos ir kompetencijų tobulinimą planuoja remdamasis kuruojančio vadovo pateiktomis išvadomis. Progimnazijos tarybos narių nuomone, siekiant sėkmės svarbu „glaudus bendravimas, mokytojų pasišventimas savo darbui, šiltas vaikų ir mokytojų bendravimas“. Tai, kad pedagogai teikia paramą vienas kitam plėtojant kompetencijas, pagrindžia NŠA tyrimo duomenys: 92,5 proc. respondentų mokytojų pritarė teiginiui „Bet kada galiu paprašyti kolegų profesinės pagalbos“, 88 proc. respondentų pritarė teiginiui „Mokykloje visi puikiai žino vienas kito stipriąsias profesines puses“, 79,3 proc. pritarė teiginiui „Mūsų mokykloje veikia paramos naujam darbuotojui sistema“.</p> <p>Mokytojų nuostatos ir palaikymas, lankstumas ir nuoseklumas padeda formuoti aukštesniems mokinių siekiams, skatina pažangą ir geresnius pasiekimus. Progimnazijoje vadovaujama Direktorius, pavaduotojų ugdymui, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Jonavos J. Vareikio progimnazijos direktoriaus 2015 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. V-131. Profesinis meistriškumas planuojamas mokyklos direktorei diskutuojant su mokytojais apie kvalifikacijos kėlimo poreikį, mokinių pasiekimus, aptariant pedagogų veiklos įsivertinimo duomenis. Mokytojų tarybos posėdžių metu metodinės grupės pirmininkas pristato, kokie yra kvalifikacijos tobulinimo poreikiai, tada planuoja kelis bendrus seminarus visiems mokyklos pedagogams. 2021 m. progimnazijoje organizuoti trys seminarai: „Bendradarbiavimo gebėjimų tobulinimas mokyklos bendruomenėje, siekiant sėkmingai ugdyti ir telkti mokyklos bendruomenę“, „Emocinio intelekto ugdymas: nuo atidumo sau iki pasirūpinimo kitais“, „Asmeninių ir grupinių tiriamųjų ugdymų projektų vieta šiuolaikinėje pamokoje: planavimas, organizavimas, vertinimas“. 20 progimnazijos mokytojų išpirkta VIP narystė nuotolinėje mokymo(si) platformoje pedagogas.lt, organizuotas VŠĮ „Gyvenimo universitetas LT“ nuotolinių vaizdo seminarų stebėjimas. Darytina prielaida, kad ne tik asmeninis profesinės veiklos įsivertinimas, bet ir reflektavimas padeda kelti mokytojų lūkesčius ieškant kiekvieno mokinio ugdymo(si) sėkmės.</p> <p>Apibendrinti išorinio vertinimo rezultatai leidžia teigti, kad nuolatinis profesinis tobulėjimas mokykloje yra tinkamas įtraukiojo ugdymo link.</p>
<p><i>Stiprieji vertinamos srities veiklos aspektai</i></p>	<p>Mokyklos vizijos bendrumas ir veiklos kryptingumas, sudaro palankias prielaidas įtraukiamam ugdymui (1.1. – 4 lygis).</p> <p>Išskirtinė lyderystė telkia bendruomenę pokyčiams (1.2. – 4 lygis).</p> <p>Bendradarbiavimo kultūra kuria ir palaiko įtraukiojo ugdymo praktikas mokykloje (1.4.1. – 4 lygis).</p>

	Mokyklos tinklaveika sudaro sąlygas mokiniui ugdytis įvairias šiuolaikiniam gyvenimui būtinas kompetencijas (1.6. – 4 lygis).
Tobulintini vertinamos srities veiklos aspektai	Išteklių įvairovės įgalinančiai bebarjerei progimnazijos aplinkai kurti užtikrinimas.
Vertinamos srities rekomendacijos	Išorės vertintojų komanda steigėjui, progimnazijos administracijai rekomenduoja „Tūkstantmečio mokyklą“ programos, kurios dalyvė mokykla yra, lėšomis sukurti šiuolaikišką įtraukiojo ugdymo infrastruktūrą: įrengti poilsio ir edukacines erdves mokykloje bei jos kieme, relaksacijos kambarį, STEAM ir kitas laboratorijas, padėsiančias mokytiis eksperimentuojant ir aktyviai veikiant, liftą ar šiuolaikiškus laiptų kopiklius / neįgaliųjų keltuvus, kurie padėtų progimnazijos patalpose laisvai judėti judesio ir padėties sutrikimų turintiems asmenims, įsigyti nusiramino krėslų, specialiujų ir kitų šiuolaikiškų išmaniųjų mokymo priemonių.

2. Vertinimo sritis: UGDYMAS(IS) IR MOKINIŲ PATIRTYS

Vertinimo lygis: 3 lygis.

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, apibendrinimas
2.1. Ugdymo(si) planavimas, 3 lygis	<p>Ugdymo(si) planavimas mokykloje yra geras. Apibendrinti 80 stebėtų pamokų protokolų duomenys rodo, jog pamokos objekto „Vadovavimas kiekvieno mokinio mokymuisi“ vertinimo vidurkis – 2,89. Ugdymo(si) planavimo apibendrintas vertinimas pateikiamas priedo 1 lentelėje. Ugdymo(si) planavimo vertinimai pagal pamokų blokus vizualizuoti priedo 3 pav.</p> <p>Ugdymo(si) tikslai neišskirtiniai. Pamokose keliami ugdymo(si) tikslai sudaro neblogas sąlygas kiekvienam siekti optimalios asmeninės sėkmės. Stebėtų pamokų analizė rodo, kad daugumoje pamokų pamokos uždavinys buvo skelbtas. Tik pavienėse pamokose stebėtas mokinių įtraukimas į pamokos uždavinio formulavimą, jo aptarimą. Pamokos uždavinį dažniausiai formuluoja patys mokytojai, pamokos pabaigoje retai grįžtama prie pamokos uždavinio. Daugumoje (62,4 proc.) stebėtų pamokų uždaviniai orientuoti į procesą, t. y. nusako veiklas, pvz., „susipažins...“, „aptars...“, „prisimins...“, o ne į rezultatą. Tai riboja galimybes pamokos pabaigoje (įsi)vertinti uždavinio įgyvendinimo sėkmę / trūkumus, kiekvieno mokinio pasiekimus pamokoje, menkai padeda mokiniams suvokti, ko iš jų tikimasi, koks yra laukiamas jų darbo pamatuojamas rezultatas. Dalyje pamokų (48,2 proc.) pamokos uždavinio įgyvendinimo aptarimas vyko nepakankamai veiksmingai (aptariamas procesas: ko mokėsi, kaip sekėsi ir pan., neakcentuojama, ko išmoko). Individualūs ugdymo planai, kurių sudėtinė dalis yra pagalbos planas, įrodo mokyklos vadovų, švietimo pagalbos specialistų gebėjimą taikyti lankstų ugdymo planavimą specialiųjų ugdymo(si) poreikių turintiems mokiniams. 18 (22,5 proc.) stebėtų pamokų protokolų ugdymo(si) tikslai įvardinti kaip stiprusis pamokos aspektas. Sėkmingi ugdymo(si) tikslų, nukreiptų į rezultatą, formulavimo, aptarimo pavyzdžiai fiksuoti 1c kl. muzikos, 3a, 3c kl. matematikos, 5b-2, 5e-2, 7d-1, 6a-2 kl. anglų kalbos, 8c kl. rusų kalbos, 6d kl. dailės, 6 d. kl. lietuvių kalbos ir literatūros, 8a, 8e kl. fizinio</p>

ugdymo pamokose.

Vertintojų komanda konstatuoja, kad pamatuojamų, daugiapakopių (orientuotų į skirtingų gebėjimų mokinius) ugdymo(si) tikslų formulavimas padėtų kiekvienam mokiniui pagal išgales siekti optimalios asmeninės mokymosi sėkmės.

Mokykla gerai pažįsta mokinių įvairovę, numatyto galimas kliūtis ir modeliuoja aplinką be kliūčių.

Pokalbiai su mokyklos vadovais, Vaiko gerovės komisija, mokytojais atskleidė, jog švietimo pagalbos specialistų komanda yra kompetentinga, padedanti mokyklos bendruomenėje formuoti pozityvias vertybines nuostatas įtraukiojo ugdymo atžvilgiu. Pažymėtina, kad švietimo pagalbos specialistai ne tik padeda identifikuoti mokinių specialiuosius ugdymo(si) poreikius, bet ir pasitelkdami konsultacines-švietėjiškas veiklas skatina mokytojus pažinti mokinių įvairovę, atpažįstant individualius kiekvieno poreikius modeliuoti įgalinančias ugdymo(si) aplinkas. Mokinių pažangos analizės duomenys tinkamai panaudojami planuojant tolimesnes ugdymo(si) veiklas. Mokinių pažanga stebima, fiksuojama ir analizuojama individualiose Stropumo ir drausmės knygelėse (1–4 kl.) bei Mokinių asmeninės pažangos aplankuose (5–8 kl.). Mokymosi pasiekimai analizuojami pusmečių pabaigoje metodinių grupių, Mokytojų tarybos posėdžių metu, NMPP, bendri klasės ir asmeniniai mokinio rezultatai aptariami klasės tėvų susirinkimuose, individualiuose / trišaliuose pokalbiuose. NŠA atlikto tyrimo duomenys patvirtina mokyklos vadovų domėjimąsi mokinių pažanga ir pasiekimais. Teiginiui „Mokyklos vadovai sistemingai ir konstruktyviai diskutuoja apie mokinių mokymosi sėkmes ir problemas“ pritaria 95,2 proc. tyrime dalyvavusių mokytojų. Mokinių įvairovės pažinimas, kaip stiprusis pamokos aspektas, fiksuotas 15 (18,6 proc.) stebėtų pamokų. Sėkmingos mokinių įvairovės pažinimo patirtys fiksuotos 2c kl. logopedinėse ir specialiosiose pratybose, 3d kl. matematikos, 4b kl. lietuvių kalbos, 6c-1, 7d-2 kl. anglų kalbos, 7e-2 kl. technologijų, 8a kl. geografijos, 8e-1 kl. informacinių technologijų, 8c kl. matematikos, 8c kl. chemijos pamokose. Pažymėtina, jog dėmesys mokinių įvairovės pažinimui padėtų mokytojams parinkti ir taikyti pamokose efektyviausius edukacinius sprendimus.

Pastoliavimas mokiniui ugdymo procese yra neišskirtinis. Pamokų stebėjimo protokolų apibendrinti duomenys rodo, kad tik pavienėse 7 (8,8 proc.) pamokose pastoliavimas mokiniui ugdymo procese fiksuotas kaip stiprusis pamokos aspektas. Išskirtinis pastoliavimo pavyzdys, kai kliūčių įveikai taikomos švietimo pagalbos specialisto parengtos papildomos priemonės, mokiniui siūloma pasirinkti mokymosi būdą, stebėtas 2c kl. logopedinėse pratybose. Gerus ir labai gerus edukacinius sprendimus (skirtingi metodai, priemonės ir kt.), padedančius mokiniams išvengti mokymosi kliūčių ir patirti sėkmę, išorės vertintojų komanda stebėjo 1a kl. lietuvių kalbos, 4a kl. šokio, 5b-2 kl. anglų kalbos, 2 kl. technologijų, 5e kl. matematikos, 8c kl. rusų kalbos, 8e kl. matematikos pamokose. Pažymėtina, jog parama pamokose buvo teikiama visiems mokymosi sunkumus patiriantiems mokiniams. Pamokų protokoluose fiksuota

atvejų, kai individualios kiekvieno mokinio pažangos mokytojas siekia papildomai paaiškindamas, nurodydamas, ką ir kaip reikia daryti, konsultuodamas. Išorės vertintojų komanda konstatuoja, jog toks pastoliavimo būdas daliai mokinių padeda siekti asmeninės pažangos, tačiau neskatina aktyvaus įsitraukimo į suasmenintą (personalizuotą) mokymąsi, neįgalina mokinio pačiam siekti numatyto tikslo. Pastoliavimo instrumentų įvaldymas ir taikymas pamokose pasitarnautų veiksmingai kiekvieno mokinio mokymosi kliūčių įveikai ugdymo procese.

Pastoliavimą mokiniui ugdymo procese išorės vertintojų komanda išskiria kaip tobulintą mokyklos veiklos aspektą.

Planavimo lankstumas ir nuoseklumas yra geras.

Mokyklos ugdymo planas sudaro tinkamas galimybes prisitaikyti prie mokinių poreikių (projektinės ir neformaliojo vaikų švietimo veiklos, mokomųjų dalykų integravimas), mokytojų parengtuose ilgalaikiuose planuose numatomi tarpdalykiniai ryšiai. Mokytojai, padedami pagalbos mokiniui specialistų, arba su jais, rengia individualius ugdymo, pagalbos planus, analizuoja ir paveikiai sprendžia dalykų programų pritaikymo ypatumų specialiųjų ugdymo(si) poreikių turintiems vaikams klausimus. Kartu su vaiku, jo tėvais, klasės mokytoju ir pagalbos mokiniui specialistu reflektuojamos sėkmės ir nesėkmės. Pokalbis su Metodinės tarybos, Vaiko gerovės komisijos nariais patvirtina paveikų ugdymo planavimą mokykloje, siekiama, kad mokykloje organizuojamos edukacinės veiklos padėtų siekti užsibrėžtų tikslų, vienos kitą papildytų ir derėtų tarpusavyje. Nors net 98,5 proc. NŠA tyrime dalyvavusių mokytojų tvirtina, jog „Planuodamas pamoką numatau, kaip įtraukti kiekvieną mokinį“, tačiau planavimo lankstumas ir nuoseklumas, kaip stiprusis veiklos aspektas, išskirtas 29 (36,3 proc.) pamokose. Labai gerai suplanuota veikla stebėta 1b kl. lietuvių kalbos, 1b kl. pasaulio pažinimo, 2c kl. tikybos, 3e kl. lietuvių kalbos, 5a kl. fizinio ugdymo, 5c kl. matematikos, 5d kl. lietuvių kalbos ir literatūros, 5d kl. gamtos ir žmogaus, 7c kl. fizinio ugdymo, 8c kl. muzikos, 8c kl. rusų kalbos pamokose.

Išorės vertintojų komanda konstatuoja, jog siekiant veiksmingo planavimo lankstumo ir nuoseklumo, būtina tobulinti mokyklos mokytojų gebėjimą ugdomosios veiklos metu kurti bebarjerę įgalinančią mokymo(si) aplinką.

Švietimo pagalbos specialistų, mokytojų padėjėjų vaidmenys, planuojant ir įgyvendinant ugdymo procesą, vertinami labai gerai.

Pokalbiai su mokyklos vadovais, Metodinės tarybos, Vaiko gerovės komisijos nariais, mokytojais patvirtino, kad pagalbos mokiniui specialistai kartu su mokytojais, mokinių tėvais kryptingai veikia pažindami mokinių mokymosi ypatumus, analizuodami mokinių nesėkmių priežastis, modeliudami edukacinius sprendimus, konsultuodami ir teikdami pagalbą mokyklos bendruomenei. Mokykloje direktorės iniciatyva suburta Pagalbos mokiniui specialistų metodinė grupė, priimanti kolegialius sprendimus, susijusius su pagalbos mokiniui efektyvumu, gerosios patirties mokykloje ir už jos ribų sklaida ir kt. Skleistina mokyklos patirtimi išorės vertintojų komanda laiko mokytojų padėjėjų įtraukimą į Pagalbos mokiniui specialistų

metodinės grupės veiklą. Tokiu būdu sudaromos išskirtinės galimybės mokytojų padėjėjams dalyvauti diskutuojant aktualiais pagalbos mokiniui klausimais, įgyti naujų žinių ir gerosios patirties. Dokumentų analizė patvirtino, jog visiems specialiųjų ugdymo(si) poreikių turintiems mokiniams, vadovaujantis kompleksinio asmens specialiųjų ugdymo(si) poreikių vertinimo išvadomis, mokykloje yra teikiama logopedo, specialiojo pedagogo ir socialinio pedagogo pagalba. Susitikime su Metodine taryba patvirtinta, jog švietimo pagalbos specialistai (logopedas, specialusis pedagogas, socialinis pedagogas) savo kryptingu veikimu ir korekcine pagalba sudaro sąlygas beveik visiems specialiųjų ugdymo(si) poreikių turintiems mokiniams sėkmingai dalyvauti visos klasės ugdymo(si) procese. Susitikimų metu mokyklos bendruomenė džiaugėsi kryptinga psichologės veikla skatinant pažinti ir priimti žmonių skirtynes, teikiant emocinę paramą ir racionalius siūlymus įtraukiojo ugdymo kokybei užtikrinti. Pozityviai Metodinės tarybos nariai vertina mokytojų padėjėjų vaidmenį, neabejoja jų pagalbos reikalingumu užtikrinant ženkliai veiksmingesnę visų mokinių įtrauktį, emocinį saugumą ir ugdymo(si) pažangą. Perteklinės ar netinkamos mokytojo padėjėjo pagalbos mokiniui pavyzdžių išorės vertintojų komanda pamokų stebėjimo protokoluose nėra fiksavusi. Pažymėtina kryptinga Vaiko gerovės komisijos, kuriai vadovauja mokyklos direktorė, veikla. Šios komisijos narių susitikimai vyksta kiekvieną savaitę, todėl visi su vaikų gerove susiję klausimai sprendžiami nedelsiant. Šį faktą patvirtina informacija iš pokalbio su Tėvų aktyvu: „problemos sprendžiamos čia ir dabar, mokykloje visi nesklaidumai, konfliktai išsiaiškinami greitai, priimami labai geri sprendimai“.

Vertintojų komanda daro išvadą, kad švietimo pagalbos specialistų, mokytojų padėjėjų vaidmenys, planuojant ir įgyvendinant ugdymo procesą užtikrina lygias galimybes visiems. Šis aspektas vertinamas kaip vienas iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

Pagalba mokiniui ir šeimai vertinama gerai.

Mokykloje aiškiai susitarta dėl paramos ar pagalbos teikimo mokiniams ir jų šeimoms tvarkos. Mokyklos vidaus dokumentais apibrėžti pagalbos teikimo principai, uždaviniai, švietimo pagalbos formos, rūšys, detalizuotas švietimo ir psichologinės pagalbos teikimo procesas. Susitikimo metu Mokinių tarybos atstovai patvirtino, jog mokiniams yra žinoma, kokią pagalbą gali gauti, į ką reikia kreiptis konkrečiu atveju. Teikdama pagalbą, mokykla naudoja vidiniais ir išoriniais resursais, bendradarbiauja su Jonavos rajono švietimo pagalbos tarnyba, kitomis vaiko gerove besirūpinančiomis institucijomis. Pokalbiai su mokyklos administracija, Metodine taryba, Vaiko gerovės komisija, mokytojais, tėvais atskleidė, kad mokytojams informacija apie pagalbos mokiniui poreikį yra prieinama, planuojant ugdymąsi ir teikiant pagalbą yra užtikrinamas mokinio asmens duomenų ir asmeninės informacijos konfidencialumas. Mokiniai visada laiku sulaukia pedagoginės, specialiosios pedagoginės, psichologinės ir specialiosios pagalbos. NŠA tyrimo teiginį „Kai mano vaikui kyla sunkumų, mokytojai noriai suteikia pagalbą“ patvirtina 88,1 proc. 2–4 klasių ir 79 proc. 5–8 klasių mokinių tėvų; teiginį „Mokykloje visada

	<p>suteikiama reikalingų specialistų pagalba (specialiųjų pedagogų, logopedų, socialinių pedagogų ir kt.) mokiniams, kuriems jos reikia“ patvirtina 94,4 proc. 2–4 klasių ir 94,2 proc. 5–8 klasių mokinių tėvų. Pokalbių su įstaigos vadovais, Pagalbos mokiniui specialistų metodine grupe išsiaiškinta, jog daliai vaikų švietimo pagalba pradėdama teikti vėliau, nei būtų galima pradėti ją teikti. Tokius „vėluojančios“ švietimo pagalbos teikimo faktus lemia tėvų apsisprendimas pereinant iš vienos įstaigos į kitą neperduoti informacijos apie vaiko specialiuosius ugdymo(si) poreikius. Darytina prielaida, jog tėvų švietimas apie specialiuosius vaikų ugdymo(si) poreikius, švietimo pagalbos reikalingumą ir veiksmingumą padėtų visiems vaikams laiku sulaukti specialistų pagalbos.</p> <p>Vertinimo metu surinkti ir apibendrinti duomenys leidžia teigti, kad ugdymosi planavimas yra tinkamas.</p>
<p>2.2. Igalinantis vadovavimas mokymuisi ir mokinių mokymosi patirtys, 3 lygis</p>	<p>Visų mokinių motyvuojantis įtraukimas į mokymosi procesą yra tinkamas.</p> <p>Apibendrinti 80 stebėtų pamokų protokolų duomenys rodo, jog pamokos objekto „Vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi“ vertinimo vidurkis – 2,89, objekto „Mokymosi patirtys“ – 2,95. Igalinančio vadovavimo mokymuisi ir mokinių mokymosi patirčių apibendrintas vertinimas pateikiamas ataskaitos priedo 2 lentelėje. Dauguma mokinių įsitraukia į mokymosi procesą, mokytojo padedami geba kelti mokymosi tikslus, pasirinkti užduočių atlikimo būdą, rasti reikiamą informaciją, priemones, klausti ir prašyti pagalbos, aptarti ir vertinti savo mokymąsi. Pokalbiai su mokytojais atskleidė, kad jie ieško įvairių būdų, padedančių motyvuoti mokinius ir įtraukti juos į ugdomąją veiklą (veiklą pamokoje dinamikos užtikrinimas, IKT naudojimas, ugdymo proceso organizavimas netradicinėse aplinkose – muziejuose, bibliotekose, gamtoje ir kt.). Stebėtų pamokų protokolų analizė rodo, jog dauguma mokinių turi galimybę pamokose klausti, prašyti pagalbos ir drąsiai tą daro. Šį faktą patvirtina NŠA atlikto tyrimo duomenys. 92,3 proc. apklausoje dalyvavusių mokytojų tvirtina, jog „Mano pamokose dauguma noriai mokosi dauguma klasės mokinių“. Motyvuojantis specialiųjų ugdymo(si) poreikių turinčių mokinių įsitraukimas į neformaliojo ugdymo veiklas grindžiamas 85,2 proc. tyrime dalyvavusių mokytojų atsakymu, patvirtinančiu teiginį „Mūsų mokykloje specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai noriai įsitraukia į užklasines veiklas“. Motyvuojantį įsitraukimą į mokymosi procesą skatina ir paveiki mokinių pagalba vienas kitam. 78,6 proc. NŠA apklausoje dalyvavusių 5–8 kl. mokinių nurodo, jog „Man draugai padeda, kai susiduriu su sunkumais“; teiginiui „Mokykloje vaikai padeda vienas kitam“ pritaria 88 proc. 2–4 klasių ir 74,9 proc. apklausoje dalyvavusių 5–8 klasių mokinių tėvų.</p> <p>Stebėtų pamokų protokolų analizė atskleidžia, jog 19 (23,8 proc.) stebėtų pamokų aspektas „Mokinių įtraukimas į mokymosi procesą“ buvo įvardintas kaip stiprusis pamokos aspektas. Motyvuojančio visų mokinių įtraukimo į ugdymo veiklas pavyzdžiai fiksuoti 3b, 3e kl. lietuvių kalbos, 4c kl. muzikos, 5d, 5e kl. lietuvių kalbos, 6ab kl. vokiečių kalbos, 8c-2 kl. anglų kalbos pamokose. Išorės vertintojų komanda konstatuoja, kad įvairesnių kiekvieno mokinio įsitraukimo į</p>

mokymo(si) procesą būdų paieška, išbandymas ir taikymas padėtų sukurti dar labiau motyvuojančią kiekvieno mokinio įtrauktį pamokoje.

Vertinimo metu surinkti ir apibendrinti duomenys leidžia teigti, kad visų mokinių motyvuojantis įtraukimas į mokymosi procesą yra tinkamas.

Sąlygų supratimui ir giliam mokymuisi sudarymas yra tinkamas. Pokalbiai su mokyklos vadovais, mokytojais, tėvais patvirtina, jog mokykloje sudaromos sąlygos daugumai mokinių suprasti mokymosi medžiagą, siekiama dalykų integracijos, derinamas individualus, partneriškas, grupinis bei visos klasės mokymasis. Mokyklos vidaus dokumentuose (strateginiame, veiklos ir ugdymo planuose) įvardintos priemonės, sudarančios galimybes mokinių supratimui ir giliam mokymuisi stiprinti. NŠA tyrimo duomenimis, teiginiui „Mokytojai mus dažnai skirsto dirbti porose, grupėse“ pritaria 57,1 proc. 5–8 klasių mokinių; teiginį „Mano pamokose mokiniai dažnai mokosi bendradarbiaudami porose ir grupėse“ patvirtina 75 proc. apklausoje dalyvavusių mokytojų, teiginį „Savo pamokose darbą grupėse visada organizuoju taip, kad grupę sudarytų įvairių gebėjimų mokiniai“ patvirtina 95,3 proc. apklausoje dalyvavusių mokytojų. Stebėtų pamokų protokolų analizė rodo, kad 19 (23,8 proc.) stebėtų pamokų aspektas „Sąlygų supratimui ir giliam mokymuisi sudarymas“ buvo įvardintas kaip pamokos stiprybė. Visose 19 šių pamokų buvo skatinamas turimų žinių siejimas su nauja medžiaga, 9 – sudaromos sąlygos supratimui ir išmokimui, 5 – medžiaga buvo pateikiama įvairiais būdais (žodžiu, raštu, veikiant ir kt.), 4 – mokiniai buvo aktyvinami pasitelkti savo turimą patirtį, 2 – derinamas individualus, partneriškas ir visos grupės darbas. Išskirtiniai sąlygų supratimui ir giliam mokymuisi sudarymo pavyzdžiai fiksuoti 2c kl. logopedinėse pratybose, 4a kl. šokio, 4c kl. lietuvių kalbos, 4c kl. matematikos, 5a kl. fizinio ugdymo, 5e kl. lietuvių kalbos ir literatūros, 5d kl. gamtos ir žmogaus, 6c-1 kl. anglų kalbos, 7e kl. vokiečių kalbos, 8c kl. matematikos, 8c kl. muzikos pamokose. Išorės vertintojų komanda konstatuoja, jog mokomosios medžiagos pateikimo būdų ir metodų, orientuotų į mokymąsi veikiant, gausesnė pasiūla pamokose padėtų patirti sėkmę visiems mokiniams.

Vertinimo metu surinkti ir apibendrinti duomenys leidžia teigti, kad sąlygų supratimui ir giliam mokymuisi sudarymas yra vertinamas gerai.

Sąlygų pamokoje sudarymas skirtingiems mokiniams strategiškai taikyti ir įvairiais būdais pademonstruoti žinojimą yra vidutiniškas.

Išanalizavus visų stebėtų veiklų protokolus ir pamokų korteles identifikuota, kad ugdymo(si) proceso metu dažniausiai pasitelkiami besikartojantys mokymo(si) būdai ir metodai: aiškinimas, demonstravimas, darbas grupėse, darbas poromis, individualus darbas. Tik pavieniais atvejais stebėtas dinamiškas ir veiklus ugdymo(si) procesas, alternatyvių būdų pasiūla žinių taikymo procesams ir mokinių žinojimui atskleisti, sąlygų turimų žinių pritaikymui kuriant, konstruojant, modeliuojant, ieškant problemų sprendimo būdų. Stebėtų pamokų protokolų analizė rodo, kad tik 2 (2,5 proc.) stebėtose pamokose aspektas „Sąlygų sudarymas strategiškai taikyti ir įvairiais būdais pademonstruoti žinojimą“ buvo įvardintas kaip stiprusis pamokos aspektas, tai fiksuota 4a kl. matematikos ir 3a kl. pasaulio

pažinimo pamokose. Minėtas aspektas kaip tobulintinas fiksuotas 12 (15 proc.) išorės vertintojų stebėtų pamokų. Pokalbiai su mokyklos vadovais, mokytojais, tėvais atskleidė, kad išskirtines sąlygas atsiskleisti, tobulinti asmeninę kompetenciją, demonstruoti išmanymą, pritaikyti turimą asmeninę patirtį skirtingų gebėjimų ir poreikių mokiniams sukuria veiklos, vykstančios už mokyklos ribų. Pvz., 2022 m. balandžio mėn. buvo suplanuota 20 veiklų, vykšančių už mokyklos ribų (muziejuje, miesto vaikų bibliotekoje ir kt.). NŠA atlikto tyrimo teiginį „Galiu pasirinkti, koku būdu pristatysiu savo atliktą darbą“ patvirtina 51,8 proc. tyrime dalyvavusių 5–8 klasių mokinių.

Neabejojama, kad sąlygų įvairiais būdais demonstruoti žinojimą pamokoje sudarymas padėtų mokyti ir atsiskleisti įvairių poreikių, gebėjimų mokiniams. Siūloma ieškoti įdomesnių ir paveikesnių ugdymo(si) sprendimų, sudarančių sąlygas įveikinti mokinius. Šiuo klausimu galėtų būti diskutuojama ir su Mokinių tarybos atstovais.

Vertinimo metu surinkti ir apibendrinti duomenys leidžia teigti, kad sąlygų pamokoje sudarymas skirtingiems mokiniams strategiškai taikyti ir įvairiais būdais pademonstruoti žinojimą yra neišskirtinis ir vertinamas kaip tobulintinas progimnazijos veiklos aspektas.

Įtraukios kultūros kūrimas mokykloje yra tinkamas.

Progimnazijos strateginiame plane, SSSG analizės dalyje, kaip viena iš institucijos stiprybių yra įvardintas „Bendruomenės pozityvumas ir atvirumas mokinių kultūriniais skirtumams“, metiniame veiklos plane numatyta priemonė „Saugios ir sveikos psichologinės aplinkos puoselėjimas“. Išanalizavus stebėtų pamokų protokolus nustatyta, kad 25 (31,3 proc.) stebėtose pamokose įtraukios kultūros kūrimas įvardintas kaip stiprusis pamokos aspektas, kuris dažniausiai įvardijamas kaip „palankus mikroklimatas“, „pozityvus mikroklimatas“, „pagarba vienas kitam“, „pozityvūs santykiai“, „tvarka, taisyklių paisymas, susitarimų laikymasis“. Išskirtinius įtraukios kultūros kūrimo atvejus išorės vertintojų komanda fiksavo priešmokyklinio ugdymo grupės veikloje, 2c kl. specialiosiose pratybose, 4c kl. matematikos, 4c kl. lietuvių kalbos, muzikos, 5a kl. žmogaus saugos, 5d kl. gamtos ir žmogaus, 5e kl. lietuvių kalbos, 7b kl. etikos, 7c kl. fizinio ugdymo, 7e kl. vokiečių kalbos, 7e-2 kl. technologijų, 8c kl. matematikos, 8c kl. chemijos pamokose. Mokinių, mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų stebėjimas pamokų ir pertraukų metu leidžia tvirtinti, jog mokinių ir kitų mokyklos darbuotojų tarpusavio santykiai grindžiami pozityvaus elgesio skatinimu, pagarba, pasitikėjimu, dauguma mokinių laikosi susitarimų ir tvarkos. Ypatingai išorės vertintojų dėmesį atkreipė susitarimo veiksmingumas vilkėti mokyklinę uniformą – vertinimo savaitę fiksuoti tik pavieniai minėto susitarimo nesilaikymo atvejai. NŠA tyrimo ataskaitoje atskleistas mokyklos potencialas puoselėjant įtraukiojo ugdymo vertybes. Teiginiui „Mokykloje įprasta su mokiniais, tėvais, pedagogais kalbėtis apie mokinių įvairovę, pagarbą ir pagalbą vienas kitam“ pritaria 95,3 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų; 91,5 proc. apklausoje dalyvavusių 2–4 klasių ir 88,9 proc. 5–8 klasių mokinių tėvų tvirtina, jog „Mokykla daro viską, kad naujokai ir jų tėvai mokykloje jaustųsi priimti ir emociškai saugūs“; 92,5 proc. apklausoje dalyvavusių 2–4 klasių ir 91,2

	<p>5–8 klasių mokinių tėvų pritaria teiginiui „Mokykla deda daug pastangų, kad joje visiems būtų gera“. 71,7 proc. apklausoje dalyvavusių 5–8 klasių mokinių teigia, kad „Mokyklos mokytojai ir kiti darbuotojai yra labai draugiški“; teiginiui „Mūsų mokykloje vadovai pagarbiai elgiasi su visais mokiniais“ pritaria 95,3 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų. Minėtina tai, jog potencialaus savivaldaus mokymosi elementai stebėti pavienėse pamokose. Parenkamos veiklos ir užduotys iš dalies nekuria tinkamų sąlygų savivaldaus mokymosi kompetencijoms ugdyti(is): stokojama galimybių mokiniams kelti sau mokymosi tikslus, pasirinkti mokymosi būdą, ieškoti reikiamos informacijos, naudotis įvairiais šaltiniais, aptarti ir vertinti savo mokymąsi ir pažangą. Išorės vertintojų komanda patvirtina, kad pozityvus mokinių ir mokytojų tarpusavio bendravimas, pagarba ir pasitikėjimas augina mokyklos potencialą įtraukiosios kultūros kūrimui. Mokytojų pagalba ir tinkamas dėmesys savivaldaus mokymosi praktikoms padėtų užtikrinti mokinių dalykinių kompetencijų ugtį.</p>
<p>2.3. Vertinimas ugdant ir rezultatai, 3 lygis</p>	<p>Įtraukaus ugdymo kontekste vertinimas ugdant ir rezultatai yra geri. Apibendrinti 80 stebėtų pamokų protokolų duomenys rodo, jog pamokos objekto „Vertinimas ugdant“ vertinimo vidurkis – 2,95, pamokos objekto „Kiekvieno mokinio pasiekimai ir pažanga“ vertinimo vidurkis – 2,89. Vertinimo ugdant apibendrinti vertinimo duomenys pateikiami ataskaitos priedo 3 lentelėje, išsami informacija apie kiekvieno mokinio pasiekimų ir pažangos apibendrintą vertinimą – ataskaitos priedo 4 lentelėje.</p> <p>Pasiekimų vertinimas, esant mokinių įvairovei, yra paveikus.</p> <p>Dokumentų analizė, pokalbiai su Metodine taryba, mokytojais leidžia tvirtinti, kad mokykloje susitarta dėl ugdymo(si) rezultatų ir pažangos sampratų, mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo ypatumų. NŠA tyrimo duomenimis, teiginiui „Mokytojų taikomi vertinimo būdai padeda manai suprasti savo sunkumus ir siekti geresnių rezultatų“ pritaria 86,9 proc. apklausoje dalyvavusių 2–4 klasių ir 78,6 proc. 5–8 klasių mokinių tėvų. Stebėtų pamokų protokolai atskleidžia, jog 29 stebėtose veiklose (36,3 proc.) pasiekimų vertinimas, esant mokinių įvairovei, išskirtas kaip stiprusis pamokos aspektas, 5 (6,3 proc.) pamokose – kaip tobulintinas pamokos aspektas. Neabejotina, kad gana didelis mokinių skaičius klasėse mažina mokytojų gebėjimą suasmeninti, individualizuoti ir pritaikyti ugdymo turinį kiekvienam besimokančiajam. Vertinimo savaitę formuojamasis vertinimas dalyje stebėtų pamokų taikytas nesistemiškai: dalis mokytojų neteikė arba teikė neišsamią / ribotą informaciją apie mokinių daromą pažangą, neskaitino reflektuoti mokymosi sėkmių ir trikdžių. Mokymosi planavimui, stebėjimui ir koregavimui naudojami įvairūs vertinimo būdai – formalusis ir neformalusis, diagnostinis, formuojamasis, apibendrinamasis. Veiksmingi pasiekimų vertinimo esant mokinių įvairovei atvejai fiksuoti 1b, 4b kl. pasaulio pažinimo, 2c kl. tikybos, 4c kl. matematikos ir muzikos, 5a-2 kl. informacinių technologijų, 6ab kl. vokiečių kalbos, 6c-1 kl. anglų kalbos, 6d kl. lietuvių kalbos ir literatūros, 7e kl. vokiečių kalbos, 8a kl. geografijos, 8c kl. rusų kalbos pamokose.</p> <p>Pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys yra nesistemiškas.</p>

Pokalbis su Vaiko gerovės komisija, Tėvų aktyvu patvirtino, kad visiems specialiujų ugdymo(si) poreikių turinčių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) pagalbos mokiniui specialistai suteikia įvairiapusę informaciją apie mokinio pažangą ir pasiekimus, teikia rekomendacijas, kaip tėvai galėtų padėti savo vaikui siekti asmeninės pažangos. Sprendžiant mokinių mokymosi kliūčių įveikimo klausimus mokykloje sistemingai organizuojamos mokytojų, dirbančių toje pačioje klasėje, ir pagalbos mokiniui specialistų diskusijos, vykdoma mokiniams skiriamų namų darbų tikslingumo ir optimalumo, kontrolinių darbų organizavimo ir mokymosi krūvio derinimo stebėseną bei kontrolę. Pokalbio metu Tėvų aktyvo atstovai patvirtino, jog tėvams pakanka progimnazijos pateikiamos informacijos apie mokinių pažangą ir pasiekimus, tenkina šios informacijos teikimo dažnis. Darytina išvada, jog mokykla užtikrina reguliarią informaciją apie mokymąsi teikimą. Tačiau stebėtų pamokų protokolų turinio analizė rodo, jog pamokos metu informacija apie mokymąsi stokoja suasmeninimo, abipusis grįžtamasis ryšys skatinamas tik pavienėse pamokose ir dažnu atveju yra menkai paveikus. Nors NŠA apklausoje teiginį „Per pamoką arba po jos kiekvienam mokiniui suteikiu informaciją apie tai, ką jis išmoko ir kur turėtų tobulėti“ patvirtina 69,8 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų, tačiau ketvirtadalyje, t. y. 20 (25 proc.) stebėtų pamokų pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys įvardintas kaip tobulintinas aspektas: neplėtojamas arba neužtikrinamas nuolatinis grįžtamasis ryšys, refleksija nevyksta arba yra neefektyvi. Veiksmingas pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys stebėtas 3b, 3e kl. lietuvių kalbos, 4a kl. šokio, 5a-2 kl. informacinių technologijų, 5c, 8e kl. matematikos pamokose. Išorės vertintojų komanda identifikuoja, kad pagrindinė priežastis, mažinanti galimybes mokiniui pamokoje pasitikrinti, įsivertinti ir pasimatuoti asmeninę pažangą yra susijusi su pamokos uždavinyje dažnu atveju nefiksuotais uždavinio įgyvendinimo ar užduoties atlikimo kokybės (įsi)vertinimo kriterijais. Neabejojama, kad reguliarius suasmenintos informacijos apie mokymąsi teikimas mokiniams pamokose, nesėkmių priežasčių identifikavimas ir šalinimas padėtų kiekvienam mokyklos mokiniui siekti maksimalios asmeninės pažangos.

Vertintojų komanda, remdamasi išorinio vertinimo metu surinktais mokyklos veiklos faktais, pripažįsta, jog kiekvieno vaiko pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys pamokoje yra vidutiniškas ir išskiriamas kaip tobulintinas mokyklos veiklos aspektas.

Mokyklos rezultatai (pasiekimai ir pažanga) geri.

Mokyklos pateiktoje pirminėje informacijoje nurodoma, kad mokykloje kasmet didėja mokinių, pasiekusių pagrindinį ir aukštesnįjį mokymosi lygius, skaičius. Savininko pateiktoje mokyklos mokinių pasiekimų savivaldybės kontekste analizėje pastebimi ir pozityviai vertinami mokyklos veiksmi siekiant geresnių mokinių pasiekimų. Pokalbiai su mokyklos vadovais, Metodine taryba patvirtino, kad mokykloje stebima ir analizuojama visų mokinių daroma pažanga. Mokyklos mokinių neakademinių pasiekimų yra ženklūs. Gerus mokinių pasiekimus, vertintojų nuomone, lemia aukšti ugdytojų ir mokinių tėvų lūkesčiai mokinių pasiekimams: NŠA tyrimo teiginį

	<p>„Mokykloje vyrauja nuomonė, kad kiekvienas mokinys yra pajėgus mokytis ir daug pasiekti“ patvirtina 87,5 proc., teiginį „Mūsų mokykloje kiekvienas vaikas atranda sritį, kurioje jam sekasi“ – 95,1 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų. Kad „Mokytojai mano vaikui padeda siekti geriausio rezultato“ yra įsitikinę 89,1 proc. 2–4 klasių ir 75,1 proc. 5–8 klasių apklausoje dalyvavusių mokinių tėvų. 23 pamokose (28,8 proc.) rezultatai (pasiekimai ir pažanga) nurodyti kaip stiprusis pamokos aspektas. Išskirtiniai atvejai fiksuoti 3b, 3e, 4c kl. lietuvių kalbos, 6d kl. lietuvių kalbos ir literatūros, 6a-2 kl. anglų kalbos, 7c kl. fizinio ugdymo, 7d-1, 8c-2 kl. anglų kalbos pamokose. Vertinimo metu surinkti ir apibendrinti duomenys leidžia teigti, kad rezultatai (pasiekimai ir pažanga) vertinami gerai.</p>
<i>Stiprieji vertinamos srities veiklos aspektai</i>	<p>Švietimo pagalbos specialistų, mokytojų padėjėjų ir mokytojų veikla užtikrina lygias galimybes visiems (2.1. – 3 lygis, išskirtas aspektas – 4 lygis).</p>
<i>Tobulintini vertinamos srities veiklos aspektai</i>	<p>Pastoliavimas mokiniui ugdymo procese, siekiant išvengti kliūčių ir patirti mokymosi sėkmę (2.1. – 3 lygis, išskirtas aspektas 2 lygis).</p> <p>Sąlygų sudarymas skirtingiems mokiniams strategiškai taikyti ir įvairiais būdais pademonstruoti žinojimą (2.2. – 3 lygis, išskirtas aspektas – 2 lygis).</p> <p>Konstruktivus, informatyvus ir suasmenintas pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys (2.3. – 3 lygis, išskirtas aspektas – 2 lygis).</p>
<i>Vertinamos srities rekomendacijos</i>	<p>Pedagoginei bendruomenei rekomenduotina susitelkti pastoliavimo sąvokos sklaidos ir praktinio kliūčių įveikos taikymo galimybių aptarimui bei patirčių reflektavimui. Tikėtina, kad reiklūs sau, pozityviai priimančios įtraukiojo ugdymo kultūrą, atviri kaitai progimnazijos mokytojai ir šioje srityje darys pažangą, kuri plės mokinių savivaldaus mokymosi gebėjimus, įgalins pačius besimokančiuosius naudotis pastoliais, užtikrinančiais mokymosi sėkmę.</p>

V. REKOMENDACIJOS DĖL MOKYKLOS VEIKLOS KRYPTINGUMO ORGANIZUOJANT ĮTRAUKŪJŲ UGDYMĄ

Progimnazijos vadovams:

Organizuoti praktinio pobūdžio kvalifikacijos tobulinimo renginius, susijusius su išorinio vertinimo metu identifikuotais tobulintiniais mokyklos veiklos aspektais, mokyklos pedagoginei bendruomenei.

Teikti konsultacinę pagalbą mokytojams siekiant minimizuoti išorinio vertinimo metu identifikuotų tobulintinų progimnazijos veiklos aspektų neigiamą raišką pamokose. Vertinti konsultacijų efektyvumą vykdant tikslinę ugdymo proceso priežiūrą.

Dalyvaujant „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje įgyvendinti išorės vertintojų komandos siūlymus, susijusius su išteklių įvairovės įgalinančiais bebarjerei mokyklos aplinkai kūrimu.

Metodinei tarybai:

Inicijuoti išorinio vertinimo ataskaitos išsamią analizę metodinėse grupėse, organizuoti gerosios patirties sklaidos veiklas, susijusias su išorinio vertinimo metu identifikuotų tobulintinų progimnazijos veiklos aspektų gerinimu.

Mokytojams:

Savišvietos būdu (pvz., skaitant pedagoginę literatūrą apie universalųjį ugdymo dizainą), ar dalyvaujant kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, tobulinti įtraukiojo ugdymo principų praktinio taikymo pamokoje kompetencijas, dalintis sėkmės pavyzdžiais, reflektuoti patirtis.

Veiklos kokybės įsivertinimo grupei:

Periodiškai analizuoti ir vertinti pastoliavimo kokybę pamokose, jo poveikį kiekvieno mokinio asmeninei pažangai.

Progimnazijos savininkui – Jonavos rajono savivaldybei (Švietimo, kultūros ir sporto skyriui):

Remtis mokyklos vadovų ir pedagoginių darbuotojų profesiniu potencialu įtraukiojo ugdymo srityje ir vykdyti veiksmingų praktikų sklaidą savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose.

Numatyti lėšų „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje išorės vertintojų komandos siūlymams, susijusiems su išteklių įvairovės įgalinančiais bebarjerei progimnazijos aplinkai kurti, įgyvendinimu.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai:

Užtikrinti kompleksinę pagalbą mokykloms (praktinio pobūdžio specializuotos kvalifikacijos tobulinimo programos, lėšos švietimo pagalbos specialistų pareigybėms finansuoti, mokytojų perkvalifikavimui į švietimo pagalbos specialistus) organizuojant ir vykdant veiksmingą įtraukujį ugdymą šalies mokyklose.

Vadovaujančioji vertintoja

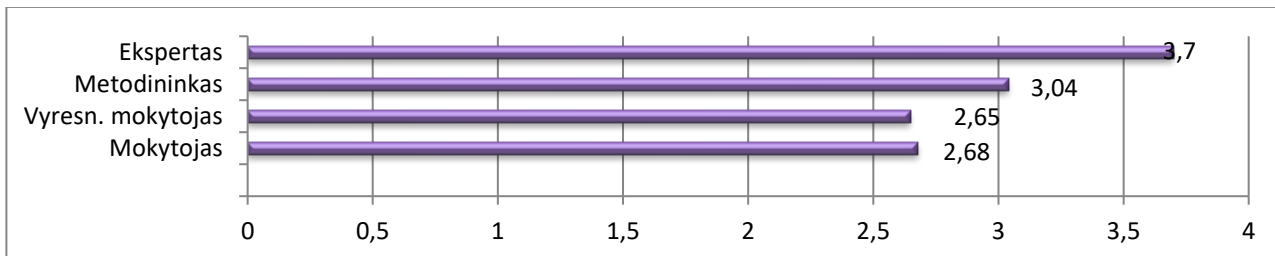
Romualda Stovolos

Vertinimo skyriaus vedėja

Snieguolė Vaičekauskienė

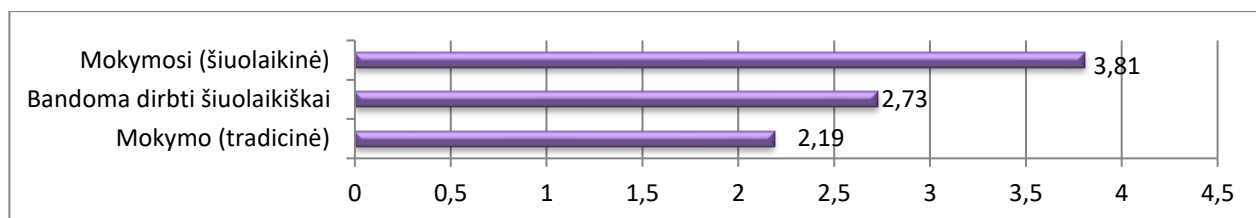
PRIEDAS
Apibendrintas stebėtų pamokų vertinimas

1 pav.

Apibendrintas pamokų kokybės vertinimas pagal mokytojo kvalifikacinę kategoriją (N=86)

2 pav.

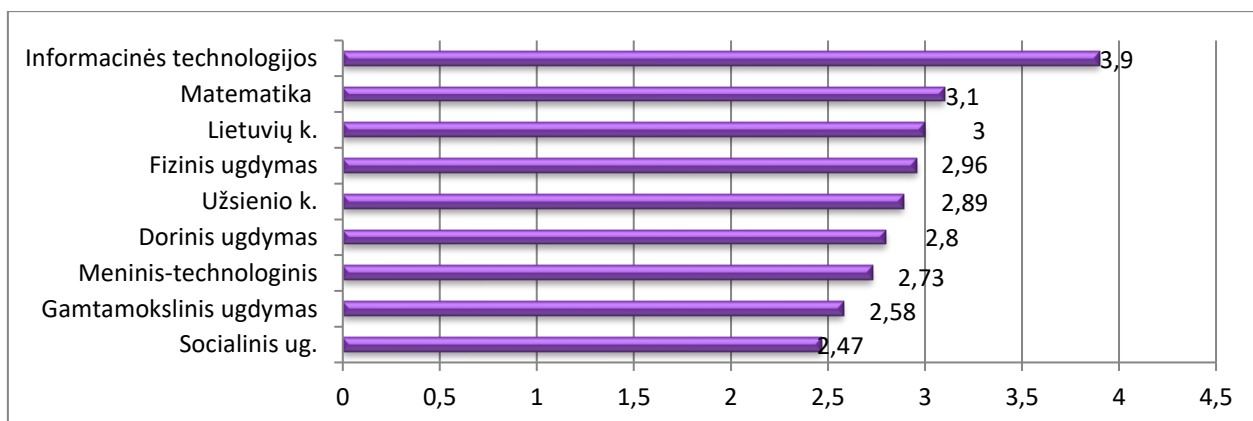
Apibendrintas pamokos vertinimas pagal mokymo paradigmą (N=86)

Ugdymo(si) planavimo apibendrintas vertinimas
(N=80)

1 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai	Labai prastai
23 pamokos	27 pamokos	28 pamokos	2 pamokos	0 pamokų
28,8 proc.	33,8 proc.	35 proc.	2,4 proc.	0 proc.

3 pav.

Ugdymo(si) planavimas vertinimai pagal dalykų blokus

Įgalinančio vadovavimo mokymuisi ir mokinių mokymosi patirčių apibendrintas vertinimas
(N=80)

2 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai	Labai prastai
21 pamoka	34 pamokos	25 pamokos	0 pamokų	0 pamokų
26,2 proc.	42,5 proc.	31,3 proc.	0 proc.	0 proc.

Vertinimo ugdant apibendrintas vertinimas
(N=80)

3 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai	Labai prastai
22 pamokos	33 pamokos	24 pamokos	1 pamoka	0 pamokų
27,5 proc.	41,3 proc.	30 proc.	1,2 proc.	0 proc.

Kiekvieno mokinio pasiekimų ir pažangos apibendrintas vertinimas
(N=80)

4 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai	Labai prastai
22 pamokos	28 pamokos	29 pamokos	1 pamoka	0 pamokų
27,5 proc.	35 proc.	36,3 proc.	1,2 proc.	0 proc.